

Eksamensoppgave i GEOG1007 - Befolkning, ressurser og miljø

Faglig kontakt under eksamen: Jørund Aasetre

Tlf.: 93 12 11 39

Eksamensdato: 29.11.2016

Eksamenstid: 6 timer

Studiepoeng: 15

Sensurdato: 20.12.2016

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: Ingen

Målform/språk: Bokmål

Antall sider: 2

Antall sider vedlegg: 0

Informasjon om trykking av eksamensoppgave

Originalen er:

1-sidig 2-sidig

sort/hvit farger

skal ha flervalgskjema

Kontrollert av:

Dato

Sign

Svar på **begge** oppgavene.

Oppgave 1. Svar på a), b), c) og d). Teller 40%.

Gjør kort rede for følgende begreper

- a) Politisk økologi versus «apolitisk økologi»
- b) Diskurs og narrativ
- c) Bærekraftig utvikling
- d) Allmenningens tragedie

Oppgave 2. Svar på a) **eller** b). Teller 60 %

a) Om fertilitet og mortalitet som sentrale demografiske begreper

- i) Definer disse begrepene og drøft trender i utviklingen, samt årsaksmekanismer som forklarer endringer i fertilitet og mortalitet.
- ii) Diskuter også i hvilken grad en har generelle mønstre for hvordan fertilitet og mortalitet endres for ulike land, og eventuelt i hvilken grad en har avvik fra slike generelle mønstre.
- iii) Reflekter så over hvilke antagelser en kan gjøre om fremtidens befolkningsutviklingen i verden ut fra slike generelle mønstre.

Drøft de ulike delene av spørsmålene i sammenheng med hverandre.

eller

b) Forvaltningsmessige utfordringer knyttet til fellesressurser

Allmenningens tragedie har blitt brukt som en modell for å forklare ressursknapphet og miljøproblem knyttet til forvaltning av fellesressurser.

- Imidlertid rettes det fra mange kritikk om at teorien om allmenningens tragedie bygger på urealistiske forutsetninger. I alternative perspektiv (eksempelvis Elinor Ostrom sitt) kan det derimot hevdes at det over tid vil utvikle seg forvaltningsregimer mellom ulike brukere som gjør at en unngår allmenningens tragedie.

- Ofte inngår retorikk rundt allmenningens tragedie også i staters argumentasjon mot pastoralister, mens andre hevder at påstandene om allmenningens tragedie skyldes manglende forståelse for pastoralisters tradisjonelle forvaltningssystemer.

- Også når det gjelder modeller for vannforvaltning eksister det modeller for forvaltning av vann som en fellesressurs.

Bruk ulike faglige perspektiv (som de som er nevnt her) til å drøfte utfordringer og mulige løsninger for forvaltning av fellesressurser. Bruk gjerne ulike eksempler.

Både oppgave 1 og 2 må bli vurdert til bedre enn F for å bestå eksamen.

LYKKE TIL!

Geografisk institutt

Eksamensoppgåve i GEOG1007 - Befolkning, ressursar og miljø

Fagleg kontakt under eksamen: Jørund Aasetre
Tlf.: 93 12 11 39

Eksamensdato: 29.11.2016
Eksamenstid: 6 timer
Studiepoeng: 15
Sensurdato: 20.12.2016
Hjelpemiddelkode/Tillatne hjelpemiddel: Ingen

Målform/språk: Nynorsk
Sidetal: 2
Sidetal vedlegg: 0

Informasjon om trykking av eksamensoppgåve

Originalen er:

1-sidig 2-sidig

svart/kvit fargar

Skjema for fleire val?

Kontrollert av:

Dato

Sign

Svar på **begge** oppgåvene.

Oppgåve 1. Svar på a), b), c) og d). Tel 40%.

Gjer kort greie for følgjande omgrep:

- a) Politisk økologi versus «apolitisk økologi»
- b) Diskurs og narrativ
- c) Bærekraftig utvikling
- d) Allmenningens tragedie

Oppgåve 2. Svar på a) **eller** b). Tel 60%

a) Om fertilitet og mortalitet som sentrale demografiske omgrep

- i) Definer disse omgrepa og drøft trendar i utviklinga, samt årsaksmechanismar som forklarar endringar i fertilitet og mortalitet.
- ii) Diskuter også i kva grad en har generelle mønstre for korleis fertilitet og mortalitet har endra for ulike land, og eventuelt i kva for grad en har avvik frå slike generelle mønstre.
- iii) Reflekter så over kva for antekne en kan gjere om framtidens befolkningsutvikling i verda ut frå slike generelle mønstre.

Drøft dei ulike delane av spørsmåla i samanheng med kvarandre.

eller

b) Forvaltningsmessige utfordringar knytte til fellesressursar

Allmenningens tragedie har blitt brukt som ein modell for å forklara ressursknapphet og miljøproblem knytte til forvaltning av fellesressursar.

- Likevel rettast det frå mange kritikk om at teorien om allmenningens tragedie byggjar på urealistiske føresetnader. I alternative perspektiv (eksempelvis Elinor Ostrom sitt) kan det derimot hevdas at det over tid vil utvikle seg forvaltningsregimer mellom ulike brukarar som gjer at ein unngår allmenningens tragedie.

- Ofte inngår retorikk rundt allmenningens tragedie også i statar sin argumentasjon mot pastoralistar, mens andre hevdar at påstandane om allmenningens tragedie skyldast manglande forståing for pastoralistar sine tradisjonelle forvaltningssystem.

- Også når det gjeld modellar for vassforvaltning eksisterer det modellar for forvaltning av vatn som ein fellesressurs.

Bruk ulike faglege perspektiv (som dei som er nemnt her) til å drøfte utfordringar og mulege løysingar for forvaltning av fellesressursar. Bruk gjerne ulike døme.

Både oppgåve 1 og 2 må vurderast til betre enn F for å bestå eksamen.

LYKKE TIL